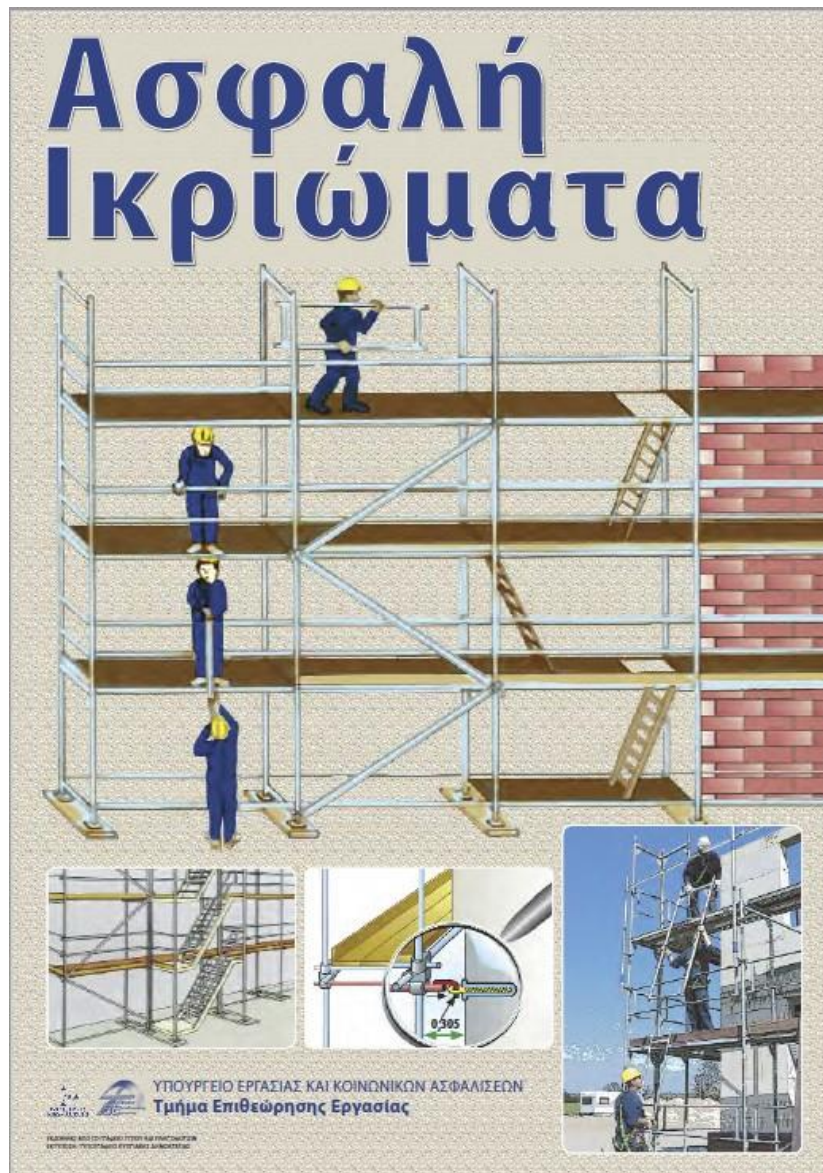

Οδηγός

Η περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσία Εγκατάσταση και Χρήση Ικριωμάτων (σκαλωσιών)

A. Εισαγωγή

1. Σκοπός του εντύπου αυτού είναι να επεξηγηθούν οι πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας που αφορούν στην εγκατάσταση και χρήση ικριωμάτων. Ειδικά επεξηγούνται οι πρόνοιες που αφορούν τα ακόλουθα:
 - (α) Μελέτη αντοχής και ευστάθειας ικριώματος.
 - (β) Εγκατάσταση, συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση ικριώματος.
 - (γ) Επιθεώρηση ικριώματος.
2. Το έντυπο αυτό απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που εμπλέκονται στην υλοποίηση κατασκευαστικών έργων και έχουν σχετικές νομικές υποχρεώσεις, όπως μελετητές, επιβλέποντες, συντονιστές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και κατά την εκτέλεση του έργου, εργολάβους, υπεργολάβους, επιχειρήσεις που ενοικιάζουν ή/και εγκαθιστούν ή/και επιθεωρούν ικριώματα, κατασκευαστές ικριωμάτων, εργαζόμενους.
3. Περισσότερες πληροφορίες και καθοδήγηση περιλαμβάνονται στον [Κώδικα Πρακτικής για την εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος](#).

B. Νομοθετικό Πλαίσιο

Η εγκατάσταση και χρήση ικριωμάτων ρυθμίζεται από την περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσία και ειδικότερα από τους Κανονισμούς και τα Διατάγματα που τα θέματα ασφάλειας και υγείας και καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στα εργοτάξια, τον εξοπλισμό εργασίας και τις εργασίες σε ύψος.

Γ. Μελέτη Αντοχής και Ευστάθειας ικριώματος

1. Σε κάθε περίπτωση εγκατάστασης ικριώματος απαιτείται μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο πρόσωπο / μελετητή¹, εκτός στην περίπτωση όπου το ικρίωμα είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με τα Κυπριακά ή Ευρωπαϊκά ή άλλα ισοδύναμα αναγνωρισμένα πρότυπα και αυτό εγκαθίσταται και συναρμολογείται σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης και τις οδηγίες του κατασκευαστή.
2. Σε κάθε περίπτωση όπου, παρά το γεγονός ότι το ικρίωμα είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με τα Κυπριακά ή Ευρωπαϊκά ή άλλα ισοδύναμα αναγνωρισμένα πρότυπα, κατά την εγκατάσταση του ικριώματος γίνονται προσθήκες ή/και μετατροπές όσον αφορά στη δομή ή/και στη θέση ή και στο είδος των εξαρτημάτων και στοιχείων του ικριώματος που δεν προβλέπονται / καθορίζονται στο σχέδιο διαμόρφωσης και τις οδηγίες συναρμολόγησης του κατασκευαστή, απαιτείται μελέτη αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο πρόσωπο / μελετητή.

Δ. Εγκατάσταση, συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση ικριώματος

Όλα τα ικριώματα να εγκαθίστανται / συναρμολογούνται, αποσυναρμολογούνται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που καθορίζονται στη νομοθεσία.

¹ Αρμόδιο πρόσωπο / μελετητής: αρμόδιος μηχανικός με άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)

Στη συνέχεια αναφέρονται οι βασικές ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που καθορίζονται στη νομοθεσία.

Δ1. Σχέδιο Διαμόρφωσης – Εργασίες εγκατάστασης, συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης ικριωμάτων

1. Κατά την εγκατάσταση, συναρμολόγηση, αποσυναρμολόγηση ή άλλη εργασία σε σχέση με τη χρήση ικριώματος να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή ή του αρμόδιου προσώπου που ετοιμάζει τη μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας, και το σχέδιο διαμόρφωσης συναρμολόγησης, χρήσης και αποσυναρμολόγησης των ικριωμάτων.
2. Όλα τα στοιχεία και εξαρτήματα των ικριωμάτων να είναι του ίδιου κατασκευαστή και να είναι συναρμολογημένα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης, εκτός και αν προδιαγράφεται διαφορετικά στον οδηγό συναρμολόγησης και χρήσης και στο σχέδιο διαμόρφωσης του κατασκευαστή ή του αρμόδιου προσώπου / μελετητή που ετοιμάζει τη μελέτη αντοχής και ευστάθειας του ικριώματος.
3. Να παρέχεται και να χρησιμοποιείται επαρκής ποσότητα υλικών και εξαρτημάτων καθώς και επαρκής εξοπλισμός για την εκτέλεση των εργασιών εγκατάστασης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης των ικριωμάτων με ασφάλεια.
4. Να χρησιμοποιούνται ικριώματα που επιτρέπουν ή/και διευκολύνουν την εφαρμογή μεθόδου τοποθέτησης κιγκλιδωμάτων, κατά την οποία, τα πρόσωπα που εκτελούν την συναρμολόγηση, πριν ανέβουν στο υπερκείμενο δάπεδο, να τοποθετούν προστατευτικό κιγκλίδωμα από το υποκείμενο δάπεδο το οποίο προστατεύεται.
5. Τα πρόσωπα που εκτελούν τις πιο πάνω εργασίες να έχουν στη διάθεση τους και να διασφαλίζεται ότι χρησιμοποιούν:
 - (α) επαρκή ποσότητα υλικών και επαρκή εξοπλισμό για την εκτέλεση των εργασιών με ασφάλεια,
 - (β) προσωρινό δάπεδο εργασίας ικανοποιητικού πλάτους με επαρκή χώρο για την εργασία που εκτελούν,
 - (γ) κατάλληλο εξοπλισμό ή συλλογικά μέσα προστασίας, όπως κιγκλιδώματα και δίχτυα ασφαλείας,
 - (δ) εξοπλισμό ατομικής προστασίας έναντι της πτώσης όπως ζώνη ασφαλείας με μηχανισμό κατά των πτώσεων ή συσκευή απορρόφησης ενέργειας και άλλα κατάλληλα προσαρτήματα, όταν το ικρίωμα δεν παρέχει εγγενή ασφάλεια, π.χ. κιγκλιδώματα και θωράκια (παραπέτα), και
 - (ε) κατάλληλες κλίμακες (όπως π.χ. εσωτερικές κλίμακες ενσωματωμένες στο ικρίωμα) ή κλιμακοστάσια, που τοποθετούνται σταδιακά καθώς προχωρούν οι εργασίες, για πρόσβαση στο εκάστοτε υπερκείμενο επίπεδο.

Δ2. Αρμόδια πρόσωπα για τη συναρμολόγηση, αποσυναρμολόγηση και επίβλεψη ικριώματος

1. Τα ικριώματα να εγκαθίστανται, συναρμολογούνται, μετασκευάζονται, αποσυναρμολογούνται ή υφίστανται σημαντικές προσθήκες και μετατροπές μόνο από πρόσωπα στην εργασία με επαρκή ειδική εκπαίδευση και πείρα.
2. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασίες συναρμολόγησης ή/και αποσυναρμολόγησης ικριώματος, να:

- (α) είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν την καθορισμένη, από τον κατασκευαστή ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο, ασφαλή μέθοδο εργασίας και σχετικές οδηγίες, και
 - (β) φέρουν κατάλληλους εξαρτισμούς ή άλλα μέσα ασφάλειας με αγκύρωση, όπως ζώνη ασφάλειας με μηχανισμό κατά των πτώσεων ή συσκευή απορρόφησης ενέργειας και άλλα κατάλληλα προσαρτήματα για την εκτέλεση της εργασίας με ασφάλεια χωρίς να εκτίθενται σε κίνδυνο.
3. Τα πρόσωπα που εκτελούν εργασίες συναρμολόγησης ή/και αποσυναρμολόγησης ικριώματος, να επιβλέπονται από αρμόδια πρόσωπα με επαρκή ειδική εκπαίδευση για τις προβλεπόμενες εργασίες, με αντικείμενο την αντιμετώπιση των ειδικών κινδύνων.
4. Η **εκπαίδευση** των προσώπων που εκτελούν εργασίες συναρμολόγησης ή/και αποσυναρμολόγησης, καθώς και των αρμόδιων προσώπων που επιβλέπουν τις εργασίες αυτές, να είναι κατάλληλη και επαρκής και να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
- την κατανόηση του σχεδίου συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης ή μετατροπής του εν λόγω ικριώματος,
 - την ασφάλεια κατά τη συναρμολόγηση, αποσυναρμολόγηση ή μετατροπή του συγκεκριμένου ικριώματος,
 - τα μέτρα για την αποφυγή πτώσης προσώπων ή αντικειμένων,
 - τα μέτρα ασφάλειας σε περίπτωση μεταβολής των καιρικών συνθηκών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εν λόγω ικριώματος,
 - τα επιτρεπόμενα φορτία,
 - οποιονδήποτε άλλο κίνδυνο είναι δυνατό να περικλείουν οι προαναφερόμενες εργασίες συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης και μετατροπής.

Δ3. Υλικά – Εξαρτήματα Ικριώματος

1. Όλα τα ικριώματα, καθώς και όλα τα τμήματα και εξαρτήματά τους, να είναι καλής κατασκευής, από κατάλληλα και υγιή υλικά, επαρκούς αντοχής για το σκοπό που χρησιμοποιούνται, απαλλαγμένα από κάθε εμφανές ελάττωμα και κατάλληλα συντηρημένα.
2. Τα υλικά και τα εξαρτήματα του ικριώματος να επιθεωρούνται πριν από κάθε χρήση από αρμόδιο πρόσωπο. Οι σχετικές διαδικασίες που εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση να περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας του έργου.

Δ4. Δάπεδο Έδρασης Ικριώματος - Στήριξη / Ευστάθεια Ικριώματος

1. Τα ικριώματα να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να ανεγείρονται και να συντηρούνται, έτσι, ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν ή να υποχωρήσουν τυχαία.
2. Προτού εγκατασταθεί το ικρίωμα, είναι απαραίτητο να προετοιμαστεί το έδαφος στο οποίο θα εδράζεται το ικρίωμα. Είναι αναγκαίο, μεταξύ άλλων, να εξασφαλιστεί επαρκής σταθερότητα και αντοχή του εδάφους ή/και του δαπέδου έδρασης του ικριώματος ώστε να αποφευχθεί η αθέλητη μετακίνηση ή/και κατάρρευση του.

3. Για την ασφαλή έδραση του ικριώματος είναι απαραίτητο να ελεγχθούν ή/και να διασφαλιστούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
- η ανθεκτικότητα του εδάφους, για επιβεβαίωση ότι δεν υπάρχουν ασταθείς περιοχές ή ρωγμές ή ανοιχτά φρεάτια κοντά στον χώρο έδρασης του,
 - να καταστεί το έδαφος συμπαγές και να κατασκευαστούν θεμέλια (πέδιλα), εάν χρειάζεται, ανάλογα με το προβλεπόμενο φορτίο και τη φύση του εδάφους,
 - κατά πόσον οι δραστηριότητες στον περιβάλλοντα χώρο παρουσιάζουν συγκεκριμένους κινδύνους, οι οποίοι πιθανόν να επηρεάσουν τη σταθερότητα του ικριώματος,
 - να εκτραπεί η ροή των νερών της βροχής (ομβρίων υδάτων) με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφευχθεί η διάβρωση του εδάφους,
 - οι ορθοστάτες των ικριωμάτων να είναι κάθετοι ή να έχουν πολύ μικρή κλίση προς το μέρος της οικοδομής ή της κατασκευής πάνω στην οποία στηρίζεται το ικρίωμα και να τοποθετούνται σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης,
 - κάθε ορθοστάτης πρέπει να στηρίζεται σε κατάλληλο πέλμα ή βάση, σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης, ώστε να παρεμποδίζεται η ολίσθηση ή βύθιση του στο έδαφος ή η μετατόπιση του,
 - σε περίπτωση κεκλιμένων θεμελίων (πεζοδρόμια, οδοστρώματα), να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα ρυθμιζόμενα πέλματα για να αποφευχθεί η ολίσθηση ή/και να επιτραπεί κατάλληλη περιστροφή, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η αντοχή των ορθοστατών είναι επαρκής για να στηρίξει το υπολογισμένο φορτίο,
 - σε περίπτωση έδρασης του ικριώματος σε δάπεδο είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί / επιβεβαιωθεί η επαρκής αντοχή του δαπέδου έδρασης του ικριώματος.
4. **Δεν επιτρέπεται** να στηρίζονται οι βάσεις του ικριώματος σε ~~κοίλα~~ (κούφια) οικοδομικά υλικά μη ικανοποιητικής αντοχής (όπως π.χ. πλίνθους, οπτόπλινθους (τούβλα), τσιμεντόλιθους) ή σε εύκαμπτα δομικά στοιχεία από ξύλο ή σε άλλα εύθραυστα ή εύκαμπτα υλικά ή στοιχεία, εάν δεν έχει υπολογιστεί η αντοχή τους.
5. Το ικρίωμα να συνδέεται ακλόνητα με τμήμα κτηρίου ή άλλη κατασκευή με τη χρήση καταλλήλων εξαρτημάτων, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό έχει σχεδιαστεί και ανεγερθεί ως ανεξάρτητη κατασκευή, σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης και τις οδηγίες του κατασκευαστή ή του αρμόδιου προσώπου / μελετητή που ετοίμασε τη μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας.
6. Το Τμήμα του κτηρίου ή άλλης κατασκευής που χρησιμοποιείται ως στήριγμα για ικρίωμα, ή για τμήμα ικριώματος, να αποτελεί μέρος του φέροντα οργανισμού του κτηρίου ή της κατασκευής. Στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι τεχνικά εφικτό, το τμήμα αυτό του κτηρίου ή άλλης κατασκευής να είναι κατασκευασμένο από υγιή υλικά, να είναι σταθερό με επαρκή αντοχή ώστε να παρέχει στήριγμα σύμφωνα με μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας που γίνεται από αρμόδιο πρόσωπο / μελετητή.
7. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως στήριγμα για ικρίωμα, πρόβολος ή αντηρίδες (brackets), οι οποίες στηρίζονται ή συγκρατούνται από άγκιστρα ή άλλα παρόμοια στοιχεία, αυτό να γίνεται σύμφωνα με μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο πρόσωπο / μελετητή.

Δ5. Εξέδρα / Δάπεδο Εργασίας Ικριώματος

1. Οι διαστάσεις, το σχήμα και η διάταξη των δαπέδων / εξέδρων εργασίας του ικριώματος να είναι κατάλληλες για τη φύση της εργασίας, προσαρμοσμένες στα φορτία που πρόκειται να φέρουν και να επιτρέπουν την ασφαλή εργασία και κυκλοφορία. Πρέπει να προστατεύονται και να χρησιμοποιούνται ώστε να αποφεύγεται η πτώση προσώπων ή η έκθεση τους σε πτώσεις αντικειμένων.
2. Τα δάπεδα / εξέδρες εργασίας να έχουν ικανοποιητικό πλάτος για τον σκοπό που χρησιμοποιούνται ώστε να παρέχουν επαρκή χώρο εργασίας σε όλη την έκστασή τους και ελάχιστο πλάτος ανάλογα με τη χρήση τους σύμφωνα με τον πιο κάτω Πίνακα:

A/A	Χρήση Δαπέδου	Ελάχιστο πλάτος (cm)
1	Εργασίες όπου δεν είναι απαραίτητη η αποθήκευση υλικών (π.χ. έλεγχος, συντήρηση – ένα πρόσωπο χωρίς εναπόθεση υλικών ή αντικειμένων)	60
2	Εργασίες που απαιτούν την εναπόθεση υλικών ή αντικειμένων (π.χ. πλινθοδόμηση όψεων, επίστρωση πλακιδίων, επίστρωση όψεων, εργασίες προσθήκης και συναρμολόγησης - ένα πρόσωπο με εναπόθεση υλικών ή αντικειμένων που καταλαμβάνουν χώρο πλάτους μέχρι 50 εκ.).	90
3	Υποστήριγμα ψηλότερου δαπέδου	120
4	Υποστήριγμα ψηλότερου δαπέδου ή για την κατεργασία ή χονδρολάξευση λίθων ή τσιμεντόλιθων	150

Πίνακας 1: Ελάχιστο πλάτος δαπέδου εργασίας

3. Τα δάπεδα / εξέδρες εργασίας των ικριωμάτων να αποτελούνται από κατάλληλα και ικανοποιητικής αντοχής στοιχεία και να συναρμολογούνται κατά τρόπο ώστε:
 - Το πλάτος και η ποσότητα των στοιχείων είναι επαρκής ώστε να καλύπτεται όλο το πλάτος του ικριώματος.
 - Η απόσταση των διαφόρων τμημάτων ή στοιχείων να είναι όσο το δυνατό μικρότερη και μέχρι 0,025 μέτρα, νοούμενου ότι δεν εκτίθενται σε κίνδυνο πρόσωπα που τυχόν βρίσκονται κάτω από το δάπεδο από την πτώση διαμέσου του δαπέδου εργαλείων ή άλλων αντικειμένων.
 - Στερεώνονται ή εξασφαλίζονται με κατάλληλα εξαρτήματα, ώστε να εμποδίζεται η τυχαία μετατόπιση τους ή η ανύψωση τους από την ανεμοπύεση.
 - Έχουν αντιολισθητική επιφάνεια.
 - Τοποθετούνται, στερεώνονται και εξασφαλίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η μη έκθεση των προσώπων που τα χρησιμοποιούν σε κίνδυνο να σκοντάψουν και να διασφαλίζεται η ασφαλής διακίνηση χειραμαξιών, και
 - Σε περίπτωση που αυτά είναι κατασκευασμένα με διάκενα (σχάρα), τα διάκενα αυτά να έχουν εμβαδόν μικρότερο από 0,40 τετραγωνικά μέτρα ή οποιαδήποτε πλευρά (διάσταση) μικρότερη από 0,10 μέτρα, νοούμενου ότι τα πρόσωπα που τυχόν βρίσκονται κάτω από το δάπεδο εργασίας δεν εκτίθενται σε κίνδυνο από την πτώση εργαλείων ή άλλων αντικειμένων διαμέσου αυτών.

4. Σε περίπτωση που διεξάγεται εργασία σε άκρον τοίχου ή κατασκευής, το δάπεδο / εξέδρα εργασίας, που πρόσκειται στον τοίχο ή την κατασκευή αυτή, να επεκτείνεται σε απόσταση τουλάχιστον 60cm πέραν του άκρου αυτού.

Δ6. Μέσα Πρόσβασης

1. Τα ικριώματα να είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα κλιμακοστάσια (προσωρινά μεταλλικά κλιμακοστάσια που εφάπτονται / συνδέονται με το ικριώμα) επαρκών διαστάσεων ή με άλλα ισοδύναμα μέσα για ασφαλή πρόσβαση στις εξέδρες εργασίας τους. Πρέπει να παρέχεται επαρκής αριθμός σημείων πρόσβασης σε κάθε δάπεδο / εξέδρα εργασίας, ώστε τα πρόσωπα στην εργασία να μπορούν εύκολα να φθάνουν στον χώρο εργασίας τους.
2. Οι εξέδρες εργασίας, οι γέφυρες και οι κλίμακες των ικριωμάτων να κατασκευάζονται, να έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις, να προστατεύονται και να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η πτώση προσώπων ή η έκθεσή τους σε πτώσεις αντικειμένων.
3. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η χρήση κλιμακοστασίων, να επιλέγονται και παρέχονται για την ασφαλή πρόσβαση στα δάπεδα / εξέδρες εργασίας ισοδύναμα μέσα με τα κλιμακοστάσια. Για το σκοπό αυτό μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα μέσα με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και τους περιορισμούς σε κάθε περίπτωση:
 - πλατύσκαλα,
 - διαβάσεις ή γέφυρες,
 - εσωτερικές κλίμακες (πρέπει να εγκαθίστανται στη μικρή πλευρά των ορθογώνιων ικριωμάτων, εντός του χώρου της βάσης τους) και
 - κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες).

Δ7. Προστασία από πτώσεις

1. Για την αποφυγή της πτώσης προσώπων και αντικειμένων σε όλα τα άκρα των εξόδρων εργασίας να τοποθετούνται κατάλληλα, στερεά και ανθεκτικά κιγκλιδώματα, που διαθέτουν τουλάχιστον ένα θωράκιο (παραπέτο, εμπόδιο στη στάθμη του δαπέδου), ένα χειρολισθήρα και ενδιάμεσο οριζόντιο στοιχείο, ή άλλο ισοδύναμο μέσο και –
 - (α) το ύψος των κιγκλιδωμάτων να είναι τουλάχιστον 1,10 μέτρα από το δάπεδο και η απόσταση μεταξύ θωρακίου ή άλλου εμποδίου και χειρολισθήρα ή άλλου οριζόντιου στοιχείου να μην υπερβαίνει τα 0,45 μέτρα. Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ικριώματα που είναι κατασκευασμένα σύμφωνα με τα αντίστοιχα κυπριακά ή ευρωπαϊκά ή άλλα ισοδύναμα αναγνωρισμένα πρότυπα με όλα τα απαραίτητα παρελκόμενα ή εξαρτήματα τους, το ύψος των κιγκλιδωμάτων να είναι αυτό που καθορίζεται στα πρότυπα αυτά και να εφαρμόζονται ισοδύναμα μέτρα για αποφυγή της πτώσης διαμέσου των κιγκλιδωμάτων.
 - (β) τα θωράκια (παραπέτα, εμπόδιο στη στάθμη του δαπέδου) να έχουν ύψος τουλάχιστον 0,15 m.
 - (γ) τα θωράκια και οι χειρολισθήρες να στερεώνονται με ασφάλεια πάνω στους ορθοστάτες, να τοποθετούνται στο εσωτερικό μέρος των ορθοστατών ή να λαμβάνονται άλλα κατάλληλα και επαρκή μέτρα, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και το σχέδιο διαμόρφωσης.

- (δ) σε περίπτωση που οι χειρολισθήρες, τα θωράκια και άλλα εμπόδια επιβάλλεται να αφαιρεθούν για σκοπούς διεξαγωγής της εργασίας ή για τη διακίνηση υλικών –
- (i) το χρονικό διάστημα χρήσης του χώρου χωρίς τα μέτρα προστασίας να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομο και η έκταση του χώρου αφαίρεσης των μέτρων να είναι όσο το δυνατό περιορισμένη,
 - (ii) κατά το χρονικό διάστημα που αυτά αφαιρούνται, να χρησιμοποιούνται εξαρτισμοί ή άλλα μέσα ασφάλειας με αγκύρωση, όπως ζώνη ασφαλείας με ιμάντες ασφαλείας επαρκούς αντοχής και εφοδιασμένη με μηχανισμό κατά των πτώσεων ή συσκευή απορρόφησης ενέργειας και άλλα κατάλληλα προσαρτήματα, ώστε να αποτρέπουν τραυματισμό του προσώπου που τα χρησιμοποιεί σε περίπτωση πτώσης, και
 - (iii) οι χειρολισθήρες, τα θωράκια και άλλα εμπόδια να επανατοποθετούνται αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εργασίας για την οποία αφαιρέθηκαν.
2. Το ικρίωμα να συναρμολογείται όσο το δυνατόν πιο κοντά στο κτήριο ή τη κατασκευή με μέγιστη απόσταση 0,30 μέτρα, όπου είναι πρακτικά εφικτό. Όταν η απόσταση του ικριώματος από το κτήριο / κατασκευή υπερβαίνει τα 0,30 μέτρα, το κενό μεταξύ του ικριώματος και του κτηρίου / κατασκευής να καλύπτεται με προβόλους (προπτετάσματα) ή άλλα πλευρικά συστήματα επέκτασης της εξέδρας εργασίας, στο επίπεδο της εξέδρας. Όπου δεν είναι δυνατόν να εγκατασταθούν τέτοια συστήματα ή άλλες κατάλληλες διατάξεις και το κενό είναι μεγαλύτερο από 0,30 μέτρα, να χρησιμοποιείται εξοπλισμός συλλογικής προστασίας και από τις δύο πλευρές του ικριώματος με κατάλληλα παραπέτα (όπως π.χ. κιγκλιδώματα επαρκούς ύψους (σημείο 1 πιο πάνω) ή άλλα μέτρα πλευρικής προστασίας).
3. Για την ασφαλή χρήση του ικριώματος να τηρούνται τα ακόλουθα:
- Να χρησιμοποιούνται τα προβλεπόμενα σημεία πρόσβασης.
 - Να απαγορεύονται τα άλματα πάνω από κενά.
 - Να μην επιτρέπεται σε κανένα να στέκεται ή να αναρριχάται επάνω στις διαμήκεις διαγώνιους ή στα κιγκλιδώματα.
 - Να μην επιτρέπεται να τοποθετούνται αυτοσχέδιες φορητές κλίμακες ή άλλες πρόχειρες κατασκευές για πρόσβαση.
 - Να απαγορεύεται η υπερφόρτωση των ικριωμάτων πέραν του επιτρεπόμενου φορτίου που καθορίζεται από τον κατασκευαστή ή το αρμόδιο πρόσωπο που ετοίμασε τη μελέτη (το σημείωμα υπολογισμού) για τη δομική διαμόρφωσή του.

Δ8. Προστασία από ηλεκτρικό κίνδυνο

1. Η εγκατάσταση ικριωμάτων κοντά σε ηλεκτροφόρους αγωγούς ή σε ηλεκτρική εγκατάσταση (υποσταθμούς, σταθμούς διανομής κ.λπ.) προϋποθέτει τη λήψη προληπτικών μέτρων με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας και συντήρησης του ηλεκτρικού δικτύου.
2. Τα πιο πάνω προληπτικά μέτρα να περιλαμβάνονται στα μέτρα που καθορίζονται στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας, με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων στην περίπτωση κατασκευαστικών έργων και να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω μέτρα:
 - εκτροπή των γραμμών,
 - αποσύνδεση της τάσης,

- τοποθέτηση φραγμάτων ή συστημάτων ηλεκτρικής μόνωσης ανάμεσα στα ικριώματα και τους αγωγούς.

3. Η γείωση των ικριωμάτων απαιτείται για ικριώματα που:

- βρίσκονται κοντά σε ηλεκτρικούς αγωγούς ή σε ηλεκτρική εγκατάσταση όπως αναφέρεται πιο πάνω, και
- τοποθετούνται πάνω στην οροφή πολύ ψηλών κτηρίων.

E. Συντήρηση και Επιθεώρηση Ικριώματος

1. Τα ικριώματα να συντηρούνται κατάλληλα ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν ή να υποχωρήσουν τυχαία.

2. Κατά την επιθεώρηση ικριώματος κατασκευασμένου σύμφωνα με τα Κυπριακά ή Ευρωπαϊκά ή άλλα ισοδύναμα αναγνωρισμένα πρότυπα (εγκεκριμένου ικριώματος), να ελέγχεται εάν το σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες χρήσης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης του κατασκευαστή συνοδεύουν τον εξοπλισμό και τηρούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση να ελέγχεται εάν υπάρχουν διαθέσιμοι υπολογισμοί που προβλέπουν τη δομική διαμόρφωση του ικριώματος ή μελέτη αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο προσοντούχο μηχανικό. Σε κάθε περίπτωση να συνοδεύουν τον εξοπλισμό το σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες χρήσης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης. Το σχέδιο και οι οδηγίες αυτές να τηρούνται, ιδίως αυτές που αφορούν το είδος του ικριώματος, το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος, τη στήριξη του, τα σημεία και εξαρτήματα στερέωσης του κ.λπ.

3. Τα ικριώματα να επιθεωρούνται από αρμόδιο πρόσωπο στη συχνότητα που αναφέρεται πιο κάτω και να ετοιμάζεται έκθεση επιθεώρησης:

- (α) πριν από την έναρξη της χρήσης τους και σε χρονική περίοδο μικρότερη από 3 ημέρες πριν τη χρήση τους,
- (β) στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν υπερβαίνουν τις επτά (7) ημερολογιακές ημέρες, και
- (γ) μετά από κάθε μετατροπή, περίοδο αχρησίας, κατάρρευση, κακοκαιρία ή σεισμική δόνηση ή μετά από οποιεσδήποτε περιστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν την αντοχή ή τη σταθερότητά τους.

4. Η έκθεση επιθεώρησης των ικριωμάτων να θεωρείται (ελέγχεται) από τον συντονιστή ασφάλειας και υγείας εκτέλεσης και όταν αυτός δεν υπάρχει από τον επιβλέποντα ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο, να φυλάσσεται στο αρχείο ασφάλειας του εργοταξίου και να ενημερώνεται σχετικά το ημερολόγιο εργοταξίου.

5. Για την επιθεώρηση των ικριωμάτων μπορεί να αξιοποιείται το σχετικό [καθοδηγητικό ερωτηματολόγιο ελέγχου ικριωμάτων](#).

ΣΤ. Κινητό ικρίωμα

1. Σε κάθε περίπτωση χρήσης κινητού ικριώματος να ελέγχεται / διασφαλίζεται όσον αφορά στη συναρμολόγηση του, ότι:
 - 1.1. Υπάρχει σχέδιο για τη συναρμολόγηση, τη χρήση και την αποσυναρμολόγηση του ικριώματος, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
 - 1.2. Λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες στον χώρο εργασίας.
 - 1.3. Τα πρόσωπα στην εργασία που συναρμολογούν και αποσυναρμολογούν το ικρίωμα διαθέτουν την απαιτούμενη ειδική εκπαίδευση.
 - 1.4. Έχουν τοποθετηθεί όλοι οι πύροι και οι σφήνες, καθώς και ότι τηρούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή για τους διαγώνιους αντιανέμους συνδέσμους.

2. Όσον αφορά στη χρήση του κινητού ικριώματος να / διασφαλίζεται ότι το ικρίωμα:
 - 2.1. Έχει ελεγχθεί από αρμόδιο πρόσωπο ότι έχει συναρμολογηθεί κατάλληλα και σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης και τις οδηγίες του κατασκευαστή.
 - 2.2. Σταθεροποιείται αποτελεσματικά με τη χρήση φρένων σε όλους τους τροχούς στη βάση του ή με άλλα κατάλληλα και επαρκή μέσα, καθόλη τη διάρκεια της εργασίας, ώστε να μην είναι δυνατόν να προκληθεί οποιαδήποτε απρόβλεπτη ή μη θεληματική μετακίνηση του ικριώματος.
 - 2.3. Χρησιμοποιείται μόνο σε σταθερή και ομαλή επιφάνεια, οριζόντια ή με πολύ μικρή κλίση, η οποία δεν επηρεάζει την ευστάθεια του ικριώματος ή οποιουδήποτε φορτίου αυτού.
 - 2.4. Παρεμποδίζεται η κίνηση του με κατάλληλα και επαρκή εξαρτήματα (stopper) και μέσα ενόσω πρόσωπο στην εργασία το χρησιμοποιεί ως θέση εργασίας ή αυτό χρησιμοποιείται ως μέσον στήριξης κλίμακας ή άλλου μέσου εξάρτησης.
 - 2.5. Μετακινείται μόνο με την εφαρμογή δύναμης στη βάση του.
 - 2.6. Μετακινείται μόνο όταν δεν βρίσκεται κανένα πρόσωπο πάνω στις εξέδρες του.
 - 2.7. Η εξέδρα εργασίας να βρίσκεται σε μέγιστη κατακόρυφη απόσταση 4,5 μέτρα από το επίπεδο στήριξής του.
 - 2.8. Βρίσκεται πάντοτε σε επαρκή απόσταση από εναέριους ηλεκτρικούς αγωγούς ή άλλες εγκαταστάσεις που ενδεχομένως ενέχουν κίνδυνο ηλεκτροπληξίας.
 - 2.9. Χρησιμοποιείται ορθά. Δεν επιτρέπεται η χρήση των προστατευτικών κιγκλιδωμάτων για την ανύψωση (στήριξη) του δαπέδου εργασίας.

3. Σε περίπτωση που η εξέδρα εργασίας βρίσκεται σε κατακόρυφη απόσταση μεγαλύτερη από 4,5 μέτρα από το επίπεδο στήριξης της, το κινητό ικρίωμα πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια χρήσης του από πρόσωπα να σταθεροποιείται με κατάλληλες βάσεις ή κατάλληλα στηρίγματα επαρκούς αντοχής και δεν επιτρέπεται να στηρίζεται σε τροχούς.

Z. Ημιτελές Ικρίωμα

Σε περίπτωση που το ικρίωμα ή τμήμα του ικριώματος ανεγείρεται ή συναρμολογείται μερικώς ή μέρη του ικριώματος δεν είναι έτοιμα προς χρήση, ιδίως κατά τη φάση μετατροπής, πρέπει:

1. Το ικρίωμα ή τμήμα του ικριώματος να σημαίνεται με ευδιάκριτη και εμφανή πινακίδα που να απαγορεύει τη χρήση του ικριώματος ή τμήματος ή των μέρων του, ανάλογα με την περίπτωση.
2. Οι προσβάσεις προς το ικρίωμα ή μέρος αυτού να κλείνουν αποτελεσματικά / οριοθετούνται κατάλληλα από υλικά στοιχεία (απομονώνονται με διαζώματα ή άλλα τεχνικά μέσα, ώστε να εμποδίζεται η χρησιμοποίησή τους.

Ιούλιος 2020

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ